

ULS344 - Milliyetçilik ve Azınlıklar

İlkçi Yaklaşımlar - Primordializm

İlkçi ve Eskilci Yaklaşım

ХРИСТОСЪ ВОСКРЕСЕ!..

СОГЛАСИЕ.

ФРАНЦИЯ
 Россия, вы, не желаете верить, что мы не хотим и не можем...
 Сила чуждого капитала...

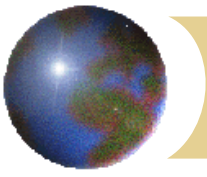
РОССИЯ
 Мы все равно хотим, чтобы...
 Мы хотим, чтобы вы знали, что мы...
 Мы хотим, чтобы вы знали, что мы...

АНГЛИЯ
 Мы хотим, чтобы вы знали, что мы...
 Мы хотим, чтобы вы знали, что мы...
 Мы хотим, чтобы вы знали, что мы...

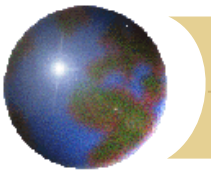
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ
 1911-14 1917-20 1918-1919 1920-1921
 2.632.000 5.050.000 7.156.000 13.980.000
 ΠΑΝΩΤΩΣ ΣΥΝΟΡΑ 1918
 ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ
 Η ΕΛΛΑΣ ΠΡΟΒΙΒΑΤΙ ΝΑΖΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΟΥΖΙΣΤΩΝ

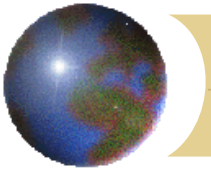
Milliyetçilikten önce milletler

- ✪ İlkçilik (*Primordialism*) bir milliyetçilik kuram olmaktan ziyade milletlerin doğası ile ilgili bir bakış açısıdır.
- ✪ Primordialism: başlangıçtan beri var olan; ilk olma niteliği
- ✪ İlkçilik milletleri doğal, ya da eski çağlardan beri var olan topluluklar olarak görmektedir.
- ✪ İlkçi bağlar, toplumsal yaşamın verili ve doğal olduğu varsayılan öğelerinden kaynaklanan bağlardır: kan bağı, dil, din bunlar arasında varsayılır.
- ✪ İlkçiliğe göre etnik bağ ve ulusal bağ arasında bir niteliksel fark yoktur.
- ✪ Milleti tanımlamak için toplumsal etkileşim değil, “doğal” yakınlık esas alınır.

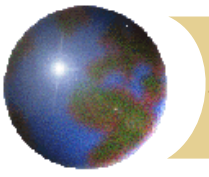
İlkçilik: doğalcı, biyolojik ve kültürel ilkçilik

- ❖ Doğalcı İlkçilik:
- ❖ Doğalcı İlkçilik İlkçiliğin en aşırı versiyonudur.
- ❖ Etnik kimlik konuşma, koku alma, görme ya da cinsiyet kadar insanların doğal bir parçasıdır.
- ❖ Kişiler bir aileye doğdukları gibi, bir etnik topluluğa da doğarlar
- ❖ İnsanlığın farklı etnik gruplara ayrılması doğal düzenin bir gereğidir
- ❖ Doğal sınırlara sahip olan bu doğal milletlerin belirli bir kökeni, "kişiliği", misyonu ve kaderi vardır.
- ❖ İlkçilik genelde milliyetçilerin bakış açısını yansıtmaktadır.

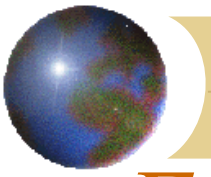
İlkçilik

- İlk bağlar sosyolojik olmaktan ziyade 'doğal', hatta 'manevi' niteliktedir. Primordializm bir duygu meselesidir.

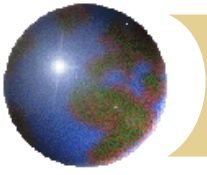
Eskilcilik (perennialism)

- ✦ İlkçilik içerisinde, milletlerin doğallığını reddeden ancak milletlerin ve milliyetçiliğin eski çağlardan beri var olduğunu savunan görüşe Anthony Smith “eskilcilik” adını verir.
- ✦ Perennial: sürekli ya da uzun zamandan beri var olan; uzun ömürlü, dayanıklı, kadim demektir.
- ✦ Eskilcilik milletlerin köklerinin eski çağlara uzandığına ve o günlerden bugünlere “özünü kaybetmeden” geldiğini savunur.
- ✦ Milletlere Orta Çağ’da, hatta antik çağlarda rastlamak mümkündür.

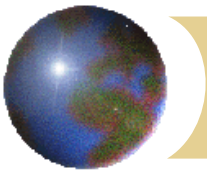
Eskilçilik

- ✦ Milli öz değişmez, sadece millelerin büründükleri biçim değişir.
- ✦ Eskilcilere göre millet, ortak bir kültürü, tarihi, dili ve toprağı paylaşan insanların oluşturduğu topluluktur.
- ✦ Eskilciler, tarihin oyunlarından kaynaklanan gerileme dönemleri olabileceğı ancak "kötü talih" in "milli özü" yok edemeyeceğine inanırlar.
- ✦ Yapılması gereken milletlerin "uyandırılması"dır.
- ✦ Buna göre millet "uyuyan prensedir", milliyetçilerse öpücüğüyle prensesi uyandıracak olan prenstir.
- ✦ Tarihçiler milli geçmişi yaratmada aktif rol üstlemişler. Bunlara göre, geçmiş, milletlerin kendi kendilerini gerçekleştirme mücadelesinin öyküsüdür.

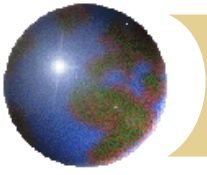
Biyolojik ilkçilik

- ✦ Biyolojik yaklaşımın önde gelen temsilcisi Pierre van der Berghe'dir.
- ✦ Etnik bağılılıkların kökenleri genetic özelliklerde ve içgüdülerde yatar.
- ✦ Üreme-çoğalma bunu sağlayan temel mekanizmadır.
- ✦ Hısim/akraba seçimi esaslıdır.
- ✦ Kültürel benzerlik, yakınları belirlememize yardımcı olur.
- ✦ Etnik topluluklar ailelerin uzantılarıdır.
- ✦ Millet bir "super aile"dir. Etnik gruplara bağılılıklar buradan kaynaklanır.

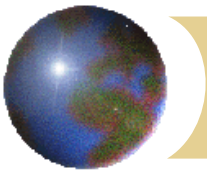
Kültürel ilkçilik

- ❖ Önde gelen temsilcisi “yorumsamacı” bir yaklaşım benimseyen Amerikalı antropolog Clifford Geertz’dir.
- ❖ İlk olma niteliği taşıyan duygulardan ziyade, verili oldukları varsayılan bağılıklardır.
- ❖ Ortak geçmişten (nesnel bağlardan) ziyade, esas olan ortak geçmişe duyulan (öznel) bağılılık/inanç veya ortak geçmişe atfedilen kolektif anlamlardır.
- ❖ Bağılılık duyulan öğeler ilk olma niteliği taşımaz; bağılılık duyanlar onların böyle olduğunu “sanır”lar.
- ❖ Esas olan verili bağlar değil, bireylerin inançları ve algılamalarıdır.

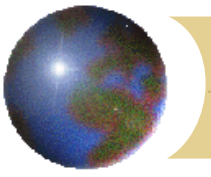
Kültürel ilçlilik

- ❖ Kültürcü yaklaşım, etnik ve ulusal bağılığı anlamada 'algıların' rolüne odaklanan bir yaklaşım olarak daha iyi tanımlanabilir.

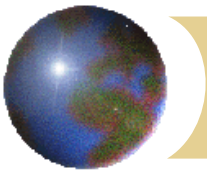
Milliyetçi temalar

- ✦ Milliyetçiler için milliyet insan halinin doğal bir özelliğidir. Bir insan nasıl bir burna ve kulağa sahipse öylece de bir milliyete sahip olmalıdır.
- ✦ Milletin eskiliği
- ✦ Altın Çağ
- ✦ Milli kültürün üstünlüğü
- ✦ “Çöküş”, “Derin Uyku”, veya “Uyuklama” dönemi
- ✦ Kaza sonucu olan çöküş (derin uyku) dönemini sona erdiren, milleti uyandıran “ulusal kahraman” teması

İlkçilik eleştirisi

- ✿ Milliyetçi temalar ve ilkçi iddiaların incelenmesi milliyetçi elitlerin veya milliyetçilerin iddialarını ifade etmek için ortak bir dil paylaştığını gösteriyor.
- ✿ Bütün bu anlatılarda sabit ve merkezi kalan şey, ulusun mistik, zamansal olmayan/tarih dışı, hatta aşkın bir varlık olduğu inancı ve temsilidir. Ulusun hayatta kalması, herhangi bir zamanda bireysel üyelerinin hayatta kalmasından daha önemli olduğu sanılır.

- ❖ “Değişmezlik miti”: İlkilere göre etnik bağlar doğuştan (kuşaktan kuşağa) gelir ve toplumsal ilişkilerden bağımsız gelişir. Oysa değişmez ya da verili olmak bir yana, etnik bağlar her kuşakta yeniden tanımlanır, kimliklerin sınırları ve içeriği sürekli değişir.
- ❖ Gellner için, temel soru şudur: 'ulusların göbek bağları var mı?' Gellner'e göre etnik, kültürel ulusal topluluk göbek bağı gibidir. Bazı uluslar göbek bağına sahip, bazıları ise sahip değil ancak her iki durumda da bu zorunlu/gerekli değildir. Örneğin günümüzdeki Makedonlar, Boşnaklar.
- ❖ Kan bağları, akrabalık ilişkileri gibi muhtemelen 'evrensel' faktörlere dayanan milliyetçiler, neden etnik grupların yalnızca küçük bir bölümünün ortak kimliğinden haberdar olduklarını, diğerlerinin ise tarihin sislerinde kaybolduğunu açıklayamıyorlar.
- ❖ Neden bazı gruplar kendi siyasi çatısını (ulus-devleti) etkin bir şekilde kurarken, diğerleri ise başarısız olmaktadır?